

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану» щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану, поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України (реєстр. № 7153)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 14 березня 2022 року (Протокол № 91) проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану» щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану (реєстр. № 7153 від 13 березня 2022 року), поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України.

За визначенням суб'єктів права законодавчої ініціативи зазначений законопроект внесений з метою врегулювання особливостей здійснення повноважень органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, визначення додаткових повноважень Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану, спрощення процедури прийняття кадрових рішень щодо політичних посад, посад державної служби, посад в органах місцевого самоврядування, посад керівників суб'єктів господарювання державного та комунального секторів економіки в умовах воєнного стану.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про правовий режим воєнного стану» та врегулювати наступні питання:

- визначення місцезнаходження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади;
- здійснення повноважень сільським, селищним, міським головами територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військових адміністрацій населених пунктів;
- затвердження сільським, селищним, міським головами тимчасової структури органів місцевого самоврядування;

- увільнення від виконання посадових обов'язків працівників, посади яких не входять до тимчасової структури органів місцевого самоврядування на період її дії;

- неприпустимість припинення повноважень органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки в умовах воєнного стану;

- особливості призначення осіб в умовах воєнного стану на посади державної служби, посади в органах місцевого самоврядування, посади керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, комунальних підприємств, установ, організацій, подання декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, подання документу про підтвердження рівня володіння державною мовою та здійснення спеціальної перевірки, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», та перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади»;

- здійснення повноважень обласних та районних рад відповідними обласними та районними військовими адміністраціями;

- підпорядкування керівнику відповідної військової адміністрації виконавчого апарату, посадових та службових осіб місцевого самоврядування, які працюють у районних та обласних радах;

- прийняття Кабінетом Міністрів України в разі введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях рішень з усіх питань, що потребують законодавчого врегулювання в умовах воєнного стану, з дотриманням статті 64 Конституції України щодо обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, у тому числі рішення щодо визначення платників податку, об'єктів оподаткування, бази оподаткування, ставок податків, порядку обчислення податків, податкового періоду, строку та порядку сплати податків, строку та порядку подання податкової звітності, податкових пільг та порядку їх застосування;

- право Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану за поданням Прем'єр-міністра України або особи, яка виконує його обов'язки, приймати рішення про відсторонення міністра від виконання обов'язків та призначення виконувача обов'язків міністра;

- здійснення районними, обласними військовими адміністраціями на відповідній території, поряд із повноваженнями місцевих державних адміністрацій, повноваження із запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

- визначення обласними військовими адміністраціями за погодженням з Генеральним штабом Збройних сил України переліку територіальних громад, на території яких ведуться бойові дії тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує ідею більш чіткого законодавчого регулювання діяльності механізму держави в умовах воєнного стану. Разом з тим, Головне управління у своєму висновку наводить низку зауважень до законопроекту.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, з'ясувавши позицію народних депутатів України - членів Комітету та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану» щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану (реєстр. № 7153), поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Комітет ухвалив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану» щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану (реєстр. № 7153), за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з урахуванням таких пропозицій Комітету:

1. Назву законопроекту викласти в такій редакції:

«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану»;

2. Абзац другий пункту 1 розділу I законопроекту замінити двома абзацами в такій редакції:

«3. Місцезнаходженням міністерств, інших центральних органів виконавчої влади є столиця України - місто Київ.

У разі введення в Україні або окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення іншого місцезнаходження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади з урахуванням особливостей їх функціонування»;

3. Доповнити розділ I законопроекту новим пунктом 2 такого змісту:

«2. Статтю 5 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222) доповнити частиною другою такого змісту:

«2. У разі введення в Україні або окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення іншого місцезнаходження Кабінету Міністрів України».

4. Абзаци другий – четвертий підпункту 1 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«3. У період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військової адміністрації населених пунктів, за погодженням з начальником відповідної обласної військової адміністрації може прийняти рішення щодо:

1) внесення змін до кількісного та персонального складу виконавчого комітету відповідної сільської, селищної, міської ради;

2) затвердження тимчасової структури виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів, утворення інших виконавчих органів ради»;

5. Абзац сьомий підпункту 1 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«5) управління майном, що належить до комунальної власності відповідної територіальної громади (крім питань щодо відчуження, у тому числі шляхом приватизації, комунального майна, затвердження містобудівної документації та надання комунального майна в оренду на строк більше одного року)»;

6. Підпункт 1 пункту 2 розділу 1 законопроекту доповнити новим абзацом чотирнадцятим такого змісту:

«12) затвердження на посади та звільнення з посад заступників сільського, селищного, міського голови, керуючого справами (секретаря) виконавчого комітету»;

7. Абзаци чотирнадцятий – сімнадцятий підпункту 1 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«4. Рішення, прийняті сільським, селищним, міським головою у порядку, встановленому частиною третьою цієї статті, набувають чинності з моменту їх погодження начальником відповідної обласної військової адміністрації та невідкладно доводяться до відома жителів відповідних територіальних громад.

5. Договори, укладені у період дії воєнного стану сільським, селищним, міським головою з питань, визначених у пунктах 1-11 частини третьої цієї статті, не потребують затвердження відповідною сільською, селищною, міською радою.

6. У разі затвердження сільським, селищним, міським головою тимчасової структури виконавчих органів сільської, селищної, міської ради для працівників, посади яких не включені до тимчасової структури, оголошується простій або здійснюється їх переведення на рівнозначну чи нижчу посаду (за згодою).

Рішення про затвердження тимчасової структури виконавчих органів сільської, селищної, міської ради втрачає чинність не пізніше ніж через 30 днів з дня припинення або скасування воєнного стану, якщо ним не встановлено більш ранній строк втрати чинності.

У період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова має право призначати осіб на посади та звільняти з посад в органах місцевого самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління відповідного органу місцевого самоврядування, у порядку, визначеному частинами другою – четвертою статті 10 цього Закону»;

8. Абзаци четвертий – п'ятий підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«У разі утворення військової адміністрації населеного пункту повноваження сільської, селищної або міської ради, її виконавчих органів протягом дії воєнного стану та 30 днів після його припинення або скасування здійснює така військова адміністрація, крім випадку, передбаченого частиною восьмою статті 4 цього Закону.

У період дії воєнного стану ліквідація суб'єкта господарювання державного сектору економіки здійснюється виключно за погодженням з

Кабінетом Міністрів України, а в разі здійснення Кабінетом Міністрів України функцій з управління таким суб'єктом – за рішенням Кабінету Міністрів України»;

9. В абзаці десятому підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту слова «проводяться конкурсні відбори визначені відповідними законами» замінити словами «оголошується конкурс, передбачений відповідним законом»;

10. В абзаці тринадцятому підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту слово «керівнику» замінити словом «начальнику»;

11. Підпункт 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«5) управління об'єктами спільної власності територіальних громад району або області здійснюється відповідними районними та обласними військовими адміністраціями»;

12. В абзаці шістнадцятому підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту слово «керівником» замінити словом «начальником»;

13. В абзаці сімнадцятому підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту слова «керівника виконавчого органу місцевого самоврядування, керівника військової адміністрації» замінити словами «начальника військової адміністрації»;

14. Абзац вісімнадцятий підпункту 2 пункту 2 розділу 1 законопроекту замінити двома абзацами в такій редакції:

«8) начальник обласної військової адміністрації, начальник районної військової адміністрації за погодженням з начальником відповідної обласної військової адміністрації може увільняти від виконання посадових обов'язків працівників, визначених пунктом 2 цієї частини, у результаті чого для таких працівників оголошується простій або здійснюється їх переведення на рівнозначну чи нижчу посаду (за згодою);

9) особи можуть призначатися на посади державної служби та посади в органах місцевого самоврядування шляхом переведення відповідно до законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування»;

15. Абзаци четвертий – п'ятий підпункту 3 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«2. Постанови Кабінету Міністрів України, прийняті у період дії воєнного стану, набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення (крім положень, що містять інформацію з обмеженим доступом, які набирають чинності з моменту їх доведення до виконавців), якщо інше не передбачено самими постановами. Такі постанови втрачають чинність через один місяць з дня припинення чи скасування воєнного стану, якщо ними не встановлено більш ранній строк втрати чинності.

Офіційне оприлюднення постанов Кабінету Міністрів України, прийнятих у період дії воєнного стану, здійснюється шляхом»;

16. В абзаці сьомому підпункту 3 пункту 2 розділу 1 законопроекту слова «іншому веб-сайті» замінити словами «іншому офіційному веб-сайті»;

17. Абзаци восьмий – одинадцятий підпункту 3 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«3. В умовах воєнного стану:

1) засідання Кабінету Міністрів України вважається повноважним, якщо на ньому присутні, у тому числі в режимі відеоконференції, не менше третини посадового складу Кабінету Міністрів України включно з Прем'єр-міністром України або особою, яка виконує його обов'язки;

2) рішення Кабінету Міністрів України вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала, у тому числі в режимі відеоконференції, більшість присутніх на повноважному засіданні Кабінету Міністрів України, крім рішення, передбаченого частиною першою цієї статті, яке приймається у тому числі в режимі відеоконференції, відповідно до частини першої статті 51 Закону України «Про Кабінет Міністрів України»;

3) акти Кабінету Міністрів України підписує Прем'єр-міністр України або особа, яка виконує його обов'язки;

4) Кабінет Міністрів України має право за поданням Прем'єр-міністра України або особи, яка виконує його обов'язки (за поданням Президента України стосовно Міністра оборони України та Міністра закордонних справ України), приймати рішення про відсторонення міністра від виконання обов'язків до припинення чи скасування воєнного стану та покладення на відповідний період виконання обов'язків міністра на іншу особу. Така особа має відповідати вимогам, визначеним частиною першою статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» з урахуванням положень цього Закону»;

18. Абзац п'ятий підпункту 4 пункту 2 розділу 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«5. Переліки територіальних громад у межах відповідних областей, на територіях яких ведуться бойові дії, визначаються обласними військовими адміністраціями за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України»;

19. Розділ II «Прикінцеві положення» викласти в такій редакції:

«II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Особи, звільнені з посад державної служби та служби в органах місцевого самоврядування у період дії воєнного стану, протягом одного року після припинення або скасування воєнного стану можуть бути прийняті на рівнозначні або нижчі посади державної служби або служби в органах місцевого самоврядування без проведення конкурсу.

3. У період дії воєнного стану обмеження, встановлені пунктом 1 частини першої статті 25 Закону України «Про запобігання корупції», не застосовуються до державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати.

4. Кабінету Міністрів України у десятиденний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

У разі прийняття проекту Закону в першому читанні та в цілому пропонується Верховній Раді України доручити Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування при підготовці відповідного тексту на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгіна.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 3ED5083160DBC59B04000009CBF1100EFD11F00
Дійсний до: 30.08.2023 14:53:35

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/03-2022/55426 від 15.03.2022

